

PRÁVA

18+

MESTSKÉ
DIVADLO
ŽILINA

Mohamed Rouabhi

dramaturgia Lenka Garajová
výprava Eva Kudláčová Rácová
preklad Martina Šimová
réžia Eduard Kudláč

slovenská premiéra
10. marca 2018
127. premiéra
Mestského divadla Žilina
Mestské divadlo Žilina
Horný val 3, 01001 Žilina
vstupenky po-pia: 16:30-18:00
v deň predstavenia do 18:45
pokladňa tel 041 381 0000
mob 0903 510 671
e-mail pokladna@divadlozilina.eu
web www.divadlozilina.eu

účinkujú
Boris Zachar
Michal Koleják
Ján Dobrík
David Uzsák
Michal Tomasy
Braňo Bačo
Anna Nováková

PRÁVA

• RÁDIO REGINA®

• RÁDIO_FM

Mohamed Rouabhi

Triky, fet a makači

Preklad **Martina Šimová**

Scéna **Eva Kudláčová Rácová**

Kostýmy **Eva Kudláčová Rácová**

Dramaturgia **Lenka Garajová**

Réžia **Eduard Kudláč**

„Hra ma zaujala predovšetkým dialógmi a zdanlivou absenciou témy. Až neskôr som pochopil efemérnosť, s ktorou autor pracuje. Motív spolupatričnosti a priateľstva – hoci medzi ľuďmi na okraji spoločnosti a na pozadí akoby bezduchej gangsterky – je až dojímavý. A veľmi dôležitý.“

Eduard Kudláč

Mohamed Rouabhi

Herec, režisér, scenárista a dramatik Mohamed Rouabhi sa narodil 18. februára 1965 v Paríži ako dieťa francúzsko – alžírskych rodiny. Jeho otec bojoval počas druhej svetovej vojny na strane francúzskej armády a matka sa v Alžírsku pridala k Fronte národného oslobodenia. Mladého Mohameda veľmi zasiahli príbehy a rozprávanie rodičov z vojnových čias. Keď mal pätnásť rokov, odišiel zo školy a vystriedal niekoľko zamestnaní. V roku 1985 začal študovať herectvo na umeleckej škole známej ako École de la rue Blanche. Už tam herecky spolupracoval s významnými francúzskymi režisérmi akonapríklad Marcel Bozonnet, Stuart Seide alebo Brigitte Jacques.

Herec Rouabhi má za sebou vyše päťdesiat rolí v inscenáciách významných francúzskych režisérov v prevažne súčasných hrách. Bolo len otázkou času, kedy sa tento nadaný herec a komik začne venovať vlastnej autorskej tvorbe. Spolu s herečkou a režisérkou Claire Lasne Darcueil založili v roku 1991 spoločnosť Les Acharnés, čo by sa dalo preložiť ako Zúrivci. V tomto zoskupení Rouabhi doteraz pôsobí ako herec, autor i režisér a premiéroval tu väčšinu svojich hier. Jeho hry však v súčasnosti uvádza aj množstvo iných francúzskych a zahraničných divadiel.

V Divadle Gérarda Philipa Rouabhi režíroval svoj text Vive la France. Hra prostredníctvom aktuálnej problematiky imigrácie konfrontovala francúzskych divákov s vlastnou, skrytou a neraz šokujúcou históriou. Monodráma La Belle de Cadiz, napísaná pre herečku Claire Nebout, bola uvedená na význam divadelnom festivale v Avignone v roku 2011.

Mohamed Rouabhi prispieva do časopisov, pravidelne spolupracuje ako autor s francúzskym rozhlasom, kde režírne uviedol vyše sto rozhlasových hier. Svoj hlas prepožičiava rozhlasovým a dokumentárnym reláciám. Organizuje kurzy tvorivého písania nielen na umeleckých školách, ale aj v väzniciach a nápravno-sociálnych ústavoch pre mladistvých. V rokoch 1998 – 2001 viedol na základe pozvania palestínskeho ministerstva sociálnych vecí dielne tvorivého písania pre deti a mládež v meste Ramalláh, na okupovanom území Palestíny. Desať mesiacov tam pracoval tiež s mladými trestancami a naopak v meste Betlehem v sirotinci pre mladistvých delikventov. Po roku sa mu podarilo obe tieto skupiny spojiť a naštudovať s nimi dve inscenácie v troch jazykoch, v arabčine, angličtine a hebrejčine.

V rokoch 2014 a 2015 spolu s choreografom Hervé Sikom uviedli inscenáciu „All Power To The People“ vyskladanú z textov rôznych černošských aktivistov za ľudské práva. Mohameda Rouabhího kontinuálne zaujímajú marginalizované a odsudzované spoločenské skupiny a ozvučovanie ich hlasu pre iných.

Komično neexistuje mimo oblasť ľudskej sféry.

Napríklad krajina môže byť krásna, pôvabná,

jedinečná, bezvýznamná alebo škaredá,

ale nikdy nebude smiešna.

Henri Bergson: Smiech

Najväčšie lúpeže v histórii

5.

Brazílska centrálna banka: 69,8 miliónov USD

(cca 50 miliónov €)

Skutočne ojedinelý kúsok sa podaril v roku 2005 brazílskym lupičom, ktorí vyhlbili 200 metrov dlhý tunel pod dvomi domovými blokmi a dostali sa cez neho do centrálnej banky krajiny. Na lúpež sa vďaka úspešne vyradeným bezpečnostným senzorom, prišlo až druhý deň. Tunel bol v hĺbke štyroch metrov a lupiči, ktorých počet sa odhaduje na 10 až 20 osôb, ho z prenajatého domu kopali vyše štyroch mesiacov. Skutočne pikantný bol aj fakt, že peniaze neboli poistené. Dôvod? Podľa banky bolo riziko krádeže úplne zanedbateľné. Aj keď sa o dva mesiace neskôr podarilo policii časť lupičov pochytať, bankovky boli neidentifikovateľné a nedohľadateľné. Neboli totiž porovnané podľa čísiel. Banka teda absolútne zlyhala a zlodeji mali z pekla šťastie.

4.

Veľká vlaková lúpež: 74 miliónov USD

(cca 53 miliónov €)

Skutočne legendárnu lúpež spáchalo celkovo 15 mužov 8. augusta 1963. Toho rána zastavuje na falošný signál vlak plný peňazí zo škótskych bánk a firiem. Lupičom, ktorí akciu plánovali viac ako rok, sa podarí z druhého vagónu ukradnúť 120 vakov s peniazmi. Pri prepadnutí však dôjde k potýčke so strojvodcom, ktorého lupiči zrania železnou tyčou a ten na následky zranení neskôr umiera. Vzhľadom k tomu, že lupiči zanechali na mieste množstvo odtlačkov, polícia ich počet skromne skoro pochyťá. Jej členovia boli v apríli 1964 odsúdení k trestom v celkovej dĺžke 307 rokov. To však nebol koniec celého prípadu. Jeden z odsúdených lupičov, Ronnie Biggs, uprchol, aby strávil nasledujúce roky v Austrálii a Brazílii a do Anglicka sa vrátil až v roku 2001. Tam bol opäť uväznený a zo zdravotných dôvodov ho štát prepustil na slobodu už o osem rokov neskôr. Charlie Wilson uprchol do Kanady, v roku 1968 bol však dolapený a uväznený. Prepustený bol o desať rokov neskôr. V roku 1990 bol nájdený s guľkou v hlave vo svojej vile v Španielsku. Ronald Edwards utiekol do Mexika, kde sa neskôr vzdal úradom a v roku 1994 spáchal samovraždu.

predstavenie vedie

Katarína Škerenčáková

technické zabezpečenie inscenácie realizovali

svetlá **Jakub Smolinský, Juraj Špalek**

zvuk **Luboš Tomaščík**

svetlo **Pavel Mackov**

Rekvizity **Ján Štubňa, Rastislav Pojtek**

garderóba **Slavomíra Olejková**

riaditeľ divadla **Anton Šulík**

umelecký šéf **Eduard Kudláč**

šéfka výpravy **Eva Kudláčová Rácová**

grafický dizajn **Marcel Benčík**

bulletin zostavila **Lenka Garajová**

osoby a obsadenie

Sergio **Boris Zachar**

Jo **Michal Koleják**

Tony **Ján Dobrík**

Ritchie **Dávid Uzsák**

Franckie **Michal Tomasy**

Basmati/Casali **Braňo Bačo**

Pamela **Anna Nováková**

Autorské práva k dramatickému textu zastupuje

LITA – autorská spoločnosť, Mozartova 9,

811 02 Bratislava, Slovensko

3.

Banka v Knightsbridgi: 111 miliónov USD

(cca 79,5 milióna €)

2.

Bostonské múzeum: 300 miliónov USD

(cca 215 miliónov €)

Všetko vyzeralo ako bežná návšteva klientov. 12. júla 1987 vošli do banky v Knightsbridgi v centre Londýna dvaja muži, ktorí si chceli prenajať bezpečnostnú schránku. Lenže hneď ako sa ocitli v podzemí banky, vytiahli zbrane a zneškodnili manažéra aj ochranku. O prenájom schránky nepochopiteľne prestali mať záujem, zato okradli ostatných zákazníkov. Mali na to dostatok času, pretože na dvere vyvesili upozornenie, že banka je dočasne uzatvorená. Až hodinu po tom, čo lupiči odišli, sa jednému členovi ochranky podarilo vyslobodiť sa z pút a spustiť alarm. Polícia na mieste našla odtlačok prstu a identifikovala jeho majiteľa ako Valeria Vicceia. Po dlhom sledovaní sa ho podarilo usvedčiť. Vo väzení potom napísal o tejto lúpeži celkom úspešnú knihu.

1.

Iracká centrálna banka: 1 miliarda USD

(cca 717 miliónov €)

V noci 18. marca 1990 vnikli do bostonského múzea dvaja muži v policajných prevlekokch. Strážcom vysvetľujú, že prišli kvôli nočnému hláseniu. Následne ich však bez použitia zbraní spútajú, vyradia z prevádzky bezpečnostný systém a ukradnú 11 vzácnych obrazov, vrátane Rembrandta. Najväčšia lúpež obrazov v histórii trvala menej ako dve hodiny. Odborníci sa pritom domnievajú, že lupiči boli amatéri, pretože sa pri vyrezávaní obrazov z rámov nesnažili ani minimalizovať ich poškodenie a v múzeu nechali aj cennejšie diela. Na dolapenie lupičov či nájdených obrazov bola vypísaná odmena päť miliónov dolárov a do akcie bolo nasadených tridsať detektívov. Zatiaľ bez úspechu. Prázdne rámy po ukradnutých obrazoch visia v múzeu dodnes.

1.

Iracká centrálna banka: 1 miliarda USD

(cca 717 miliónov €)

Táto krádež neoplýva žiadnou akčnou scénkou, pretože sa obišla bez násillia. Nebola to teda doslova ani lúpež. Ale vzhľadom k tomu, kto ju vykonal a koľko odcudzil, za zmienku určite stojí. Odohrala sa v roku 2003 tesne pred tým, ako Američania začali bombardovať Bagdad. Saddámov syn Kusaj odviezol z centrálnej irackej banky neuveriteľnú čiastku — jednu miliardu amerických dolárov. K vyzdvihnutiu peňazí pritom stačil list podpísaný tatkom Saddámom. Jeho príkazy boli sväté, takže peniaze vydali úradníci bez problémov. Kusaj s pomocníkmi nakladali peniaze na tri valníky zapriahnuté za traktory celé dve hodiny. Predpokladá sa, že práve z tejto krádeže pochádzalo približne 650 miliónov dolárov, ktoré boli neskôr nájdené v múroch Saddámovho paláca. Po zvyšku sa dodnes pátra.

Kam sa podelo 173 miliónov z lúpeže v Nitre, dodnes nikto nevie

Najväčšia banková krádež v histórii Slovenska sa stala v januári 1996 v nitrianskej pobočke Všeobecnej úverovej banky. Zlodeji z tamojšieho trezoru ukradli 173,5 milióna korún. Podľa polície sa na krádeži podieľalo niekoľko ľudí. Člen bezpečnostnej služby, ktorá banku chránila, vypol zabezpečovací systém. Potom vpustil dnu ďalších páchatelov. Prácu im uľahčili napríklad aj kľúče od trezorov, ktoré tam kľučiar zabudli. Všetky zámky, až na jeden, boli otvorené a uzavreté originálnymi kľúčmi. Odniesli si 129,5 milióna slovenských korún, 42 miliónov korún vo valutách, vyše pol milióna vo valutových šekoch, milión šesťstotisíc z pokladníc a 610-tisíc korún, ktoré si ako odvody z tržieb uložila SAD. Peniaze preniesli cez služobný vchod v štyroch taškách. Peniaze sa najšť nepodarilo a dodnes sa nevie, na čo boli minulé. Spomínajú sa drahé autá a luxusné dovolenky. Podľa viacerých indícií po tom, čo lupiči vykradli banku, niekto okradol ich. Pravdepodobne príslušníci bratislavského podsvetia. Mali si ich rozdeliť príslušníci podsvetia Peter Križanovič a Miroslav Sýkora. Obaja sa napokon dostali do konfliktu, pretože sa nevedeli dohodnúť na delení. Križanovič bol pri prestrelke zranený na nohu, ktorú mu museli amputovať. Niekoľko mesiacov nato Sýkora dvaja páchatelia zastrelili pred bratislavským hotelom Holiday Inn. Vzápätí neznámy páchatel zavraždil Križanoviča odpálením nástražného výbušného systému.

Zdroje

Henri Bergson: Smích, Naše vojsko, Praha, 2011

http://www.lesacharnes.com/

https://adam.cas.sk/clanok/9425/pat-najvacsih-lupezi-sveta-takto-sa-

kradnu-miliony

https://www.sme.sk/c/36364/kam-sa-podelo-173-milionov-z-lupeze-v-

nitre-dodnes-nikto-nevie.html